

SJÓNLEIKUR

Birgir Kruse ummælir:

HAVSINS ÓENDALIGI POESIUR

Havfrúgvín er ein fjøltáttaður dreymaleikur, sum við briljerandi tøkni knýtir Havnina og Klaksvík saman í kjøti og blóði, hóast støð ikki verða nevnd. Við fyndiga machopenninginum hjá Jóanesi Nielsen verða vit førd inn í hugaheimin hjá hansara alter ego, Hjálmar Dam, ið er krippláði sjómaðurin Olivar, sum hevur byrt seg inni við turrløgðum kvinnudreymum og hevur valt at síggja verðina í egnari filmsgerð

Birgir Kruse

Mentanarjournalistikkur hevur aldri havt góð kor í føroyskari pressu. Men í førinum Havfrúgvín hevur Tjóðpallurin í samstarvi við Miðlahúsið valt at viðgera aktuella leikin undan, meðan og eftir at hann hevur verið á palli fyrstu ferð. Miðlatekniskt er tað mest fulkomna ætlan at fremja mentanarligan journalistikk, eg havi varnast. Fyritøkan Savna stóð fyri marknaðarføringini.

Marknaðarføring

Undan sýningini hava marknaðarátøk tryggjað leikinum framúr sjónligheit, fyrst við eini effektivt snøggari plakati, ið brúkar gula litin á Tjóðleikhúsinum, og einum eins snøggum dregili í sama liti uppi yvir mentanargøtuni í Havn. Betri kann visuella marknaðarføringin neyvnan gerast í almenna rúminum.

Síðan eru professionellar myndir lagdar út til miðlar at brúka, og samrøður hava verið bæði í útvarpi og sjónvarpi við leikstjóra og høvund, og leikurin er komin út í bók, sum kann keypast. Stýringin av tí kunning, sum er streymað til almenningin undan leikinum, er perfekt.

Meta vit leikin sum tilboð á mentanarliga marknaðinum, og einki er rættari enn tað, tí hetta er ein uppliving, vit í brúkarasamfelagnum keypa okkum til við einum atgongumerki fyri krónur og oyru, so eru allir tættir giraðir og klárir at mæta brúkarinum. Marknaðarparturin er perfektur og lokin til ug, eins og fyri fimtan árum síðani, tá leikurin Eitur nakð land week-end varð framfördur við sama høvundi og leikstjóra, og við sama ljóma av poetiskum havi og sjómannalagnum í baksýni.

Nú er nýggja vøran keypt og eg eri inni. Fyri fyrstu ferð á tal-

merktum stóli, ein av hálvfems.

Trongt og heitt

Her er alt so trongt og smátt, at longu í foyerini slepst ikki undan at hugsa um tað miklu náði at verða leikritahøvundur. Sum hann, ið stendur her mitt millum okkara, Jóanes í slípsi, og ikki ólíkur Clint Eastwood. At kunna skriva orð á lepar eg hefta teir á menniskju úr kjøti og blóði, sum á einum avmáldum palli eru bundin at siga tað, ið høvundurin áleggur teimum, og at orðini falla væl í munnin og skapa ein evnisstýrdan dialog í sínámillum dynamikki, so leikurin springur munn av munnvið teim keipum og tí leiki, sum er tamdur av leikstjóranum, Eyðuni, sum eisini stendur her, mitt ímillum okkum, meðan ljósið, ljóðið, tøkkin og filmur skapa ljóman og dýpdina. Teir standa eisini her. Sámal, Jens og Turpin.

Intensiteturin darrar í luftini. Í ótolandi hitanum er hann um at

bresta, sum tá Love Shop syngja um himmalin, biðja til at hann brestur og opnar seg oman yvir meg, pallhimmalin, og baðar okkum í einum svalligum skúri, sum í hesum føri er av føroyskum grunni og fiskimiðum, beint nú, millum teg og meg, millum havfrýr, kópakonur, selkies og sirenur. Tað er Linda (Beinta Clothier), sum er enn óforloysti váti dreymurin hjá impotentu Olivari (Hjálmar Dam)

Tað er tað, eg havi loyst bilett til. Ein skúr av grunni.

Blankt aluminium

Í øllum sjeypallmyndunum er rúmið eitt og tað sama. Gólvið er blankt aluminium sum á flakavirki, so gummistivlarnir ikki glíða. Tøknin, ið gandast upp úr gólvinum, fram úr veggnum og niður úr loftinum, er ein so stórur medleikari, at onkuntið er hon, tøkkin, um at taka yvirhond og ger leikin praktfult orðleysan. Sum

til dømis tá vit eru við eitt langt op í gólvinum, har syrgjandi fólk kasta rósar niðuri, og tey í næstu løtu taka trolíð, ið hongur sum ein fiskur undan loftinum, og bera tað út av pallinum. Tá er senan so sterk, at orð eru óneyðug. Ja, í allari orðamongdini fært tú tann uppskolaða ynskidreym at síggja ein turran og orðaleysan leik, ella ein leik á einum fremmandum máli, sum tú ikki skilir, tí málið er bara ljóð, so sterkar eru pallmyndirnar hjá Sámali Blak og stuðlandi ljóðkarmarnir hjá Jens L. Thomsen.

Skriftastólur fyri avlamin

Ein forðing er lögð inn í leikin. Tað er høvudpersónurin, Olivar, sum á manningarlistanum er ófríviliga upplagstur sjómaður. Eftir eina vanlukku á trolaradekkinum er hann bundin at rullistóli, kastreraður í einum dreymasekvensi, og nú einsamur sum Frankenstein.

Pápin er burtur og hann er

